

Redacțiunea, Administrațiunea și
Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.
Scrisori nerancate nu se pri-
mesec. Manuscrise nu se re-
trimite!

Birourile de anuțieri:
Brașov, piața mare Nr. 22.
Inserați mai primesc în Viena
Fudolffy, Mosse, Hausman & Vogler
(Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois
Hernal, M. Dukes, A. Oprel, J. Dan-
enberg; în Budapesta: A. V. Gold-
berger, Anton Mezei, Eckstein Bernat;
în Frankfurt: G. L. Dauter; în Ham-
burg: A. Steiner.

Prețul inserțiilor: o serie
garmoniu pe o colină 8 cr.
și 30 cr. timbru pentru o pu-
blicare. Publicări mai dese
după tarifa și învoială.
Reclame pe pagina III-a o
serie 10 cr. v. a. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL III.

„Gazeta” este în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe unu anu 12 fl., pe șese luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unu anu 40 franci, pe șese
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se prenumără la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrațiune, piața mare
Nr. 22, etajul I.; pe unu anu
10 fl., pe șese luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în
casă: Pe unu anu 12 fl., pe
șese luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Unu esemplu 5 cr. v. a. sau
15 bani.
Atâtă abonamentele cât și
inserțiile sunt a se plăti
înainte.

Nr. 218.

Brașov, Vineri 29 Septembrie (11 Octombrie)

1889.

Nou abonament

„GAZETA TRANSILVANIEI.”

Cu 1 Octombrie 1889 stilu vechiu

se deschide nou abonamentu la care in-
vităm pe toți amicii și sprijinitorii foiei noastre.

Prețulu abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: pe trei luni 3 fl.
pe șese luni 6 fl., pe unu anu 12 fl.

Pentru România și străinătate: pe trei
luni 10 franci, pe șese luni 20 franci, pe unu
anu 40 franci.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria: pe anu 2 fl. pe
șese luni 1 fl.

Pentru România și străinătate: pe anu 8
franci, pe șese luni 4 franci.

Abonarea se pte face mai ușor și
mai repede prin mandate postale.

Domnii, cari se vor abona din nou,
să binevoescă a scrie adresa lămurită și
a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei”.

Brașov, 28 Septembrie v.

Pe lângă dările de semă ale
corifeilor partidelor unguresci
din dietă, se publică acum și o
dare de semă a unui deputat
sas din Ardel, și precum vedem,
biroul de presă din Pesta s'a
silit a-i da și acestei dări de
semă o publicitate câtă mai es-
tinsă.

Scim, că în dieta ungară din
partea naționalităților nemaghiare
mai figurează numai câțiva de-
putați sași ardeleni. Românii, Slo-
vacii și Sărbii nu mai au acolo
nici un reprezentant național.

În nise împrejurări atât de
anormale era, credem, justă
așteptarea, ca reprezentării națio-
nali sași, fiind singuri în dietă
din partea naționalităților, să ac-

centueze la toate ocaziunile princi-
piul egalității naționale, tărēm
pe care se pot desfășura și
postulatele lor naționale.

Ca să fim bine înțeleși adau-
gem, că nimeni n'a așteptat
dela deputații naționali sași să ia
în apărare pe Români ori pe Slo-
vacii ori pe Sărbii. Dér este un
punct, care unesce nisuițele
tuturor popoarelor asupra ne-
maghiare, și asupra acestui punct
am așteptat ca deputații sași
naționali să se pronunțe fără re-
servă în conformitate cu aspira-
țiunile tuturor, căci decă și ei
luptă pentru asigurarea existenței
și a culturi lor naționale, atunci
nu înțelegem cum s'ar pute isola
de celelalte naționalități până în-
tr'atâta, ca să formeze o altă
basă principiară separată în lupta
lor națională.

Se pare însă, că în enunciați-
unile lor din timpul din urmă
deputații partidei naționale săsesc
se depărtază tot mai mult de
principiul, care trebuie să unescă
pe toate popoarele asupra din acest
stat, și că ei își destășură dorin-
țele și gravaminele lor într'un
mod neînțeles pentru celelalte
naționalități nemaghiare.

Acastă impresiune ni-o face și
darea de semă a deputatului Cis-
nădiei baron Salmen, ce o cetim
în organul partidei naționale
săsesc din Sibiu.

Br. Salmen este urmașul lui
Steinacker, care tocmai pentru ac-
centuarea principiului comun de
luptă al naționalităților, a fost
insultat și adus în situațiune
tristă de a trece prin furcile ca-
dine ale terorismului unguresc.
Br. Salmen face parte din partida
națională săsescă. Era dér în-

dreptătită așteptarea, că densul
va apăra cu sinceritate princi-
piul libertății naționale față cu
despotismul de rasă maghiară.

Dér ce vedem din darea de
semă a baronului Salmen?

— Vedem că se închină în-
aintea celor dela putere, punând
postulatele națiunii săsesci nu pe
tărēm dreptului, ci al grației,
ce-o așteptă dela „rasa condu-
cătoare maghiară.” Il vedem
luând în apărare simțemintele
patriotice ale Sasilor prin aceea,
că asigură necurmat, că ei se si-
lescă a învăța limba maghiară și
că au trebuință de ea. Il vedem,
în fine, declarând, că curentul
de maghiarizare, deși nu e în-
meiat pe drept, este totuși „o
urmă naturală” a caracterului ras-
sei domnitoare.

Vedem toate acestea, nu ne
mai putem mira, că biroul de
presă unguresc telegrafază către
„Neue freie Presse” din Viena, că
după opiniunea baronului Salmen,
„când e vorba de împlinirea da-
toriei cetățenesci din partea Sa-
silor, nu mai e nevoie de-a se ține
semă de limba maternă.”

Bine că d-l Salmen declară
de naturale și nisuițele Sasilor
de ași conserva limba; dér etă ce
consecințe trag „conducătorii
ideei de stat” din vorbirea d-lui
Salmen: că limba maternă e o
cestiune secundară.

Noi nu scim, ca partida na-
țională săsescă să fi luptat până
acum spre a crea limba germane
o asemenea poziție tristă. De aceea
suntem curioși a vedea cum vor
interpreta foile naționale săsesci
enunciațiunea cea mai nouă a ur-
mașului deputatului Steinacker.

DIN AFARĂ

În contra politicii lui Crispi.

Nu numai jurnalele radicale și iri-
dentiste condamnă politica din afară a
primului ministru italian, dér și cele
moderate, după cum dovedesce un
articol ce a apărut în „Perseveranza”
din Milan, organ al fracțiunii celei
mai conservatoare din partidul mo-
derat.

Acest articol e atribuit d-lui
Visconti-Venesca, fost ministru al
afacerilor străine, care împărtășește ve-
derile lui Cavour.

Critica ce o face politicii lui Crispi
lovesce cu atât mai tare, cu cât vine
dela un om ca Visconti și e înse-
rată în organul devotat dinastiei de
Savoia și care înainte de toate dorește
a vedea o Italiă puternică și res-
pectată.

Autorul acestui articol nu con-
testă, că Italia trebuie să se străduie
să trăiască în bune relații cu Austria și
Germania, dér găsesce că Crispi a fă-
cut o mare greșală încheiând o ali-
anță formală cu cele două puteri,
alianță care va putea atrage pe Italia
într'un război contra Franței și
Rusiei.

Politica cea mai înțeleptă ar fi fost
d'a păstra o atitudine neutră; acesta ar
fi permis Italiei d'a putea juca rolul
de arbitru.

După cum se vede, Crispi nu trebuie
de loc să comenteze pe sprijinul ele-
mentului moderat, ceea ce ar fi mic-
șorat sortii săi de izbândă în cazul
când ar fi fost silit să disolve parla-
mentul.

Bismarck despre situația generală.

O telegramă trimisă din Berlin
jurnalului „Débats” spune, că Principele
de Bismarck primind pe președintele
congresului industriei forestiere din Ham-
burg, în cursul audienței cancelarului
a discus președintelui: „Situația exterioară

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Avisu peșitorilor!...

după J. de Tinscu.

Forțe desti are cineva ocaziune să
cetescă pe pagina a patra a unor diare
câte un anunț hieroglic cam de
felul acestuia, pe care-l reproduc
aici, împreună cu întreaga lui istorioară.

Cetii: „Domniș. de prov. frum., dist.
„300,000 fr. măr. domn. 35 a. milit.,
„magist., loc. Paris f. agent. Resp. p.
„rest. Madeleine T. T. 333”.

Mă cugetam, câtă va fi adevărat
din acest avis!...

Elena R., partia anunțată aici, era în
taptă domnișoară și este încă și astăzi,
spre nefericirea ei! Din provinciă încă
este, deorece tatăl ei fusese cine mai
scie ce funcționar civil într'un cătun
uitat S.-O. în Fr.

Dér să fiă vorba între noi: 1-o ea
nu e frumoasă; 2-o îi lipsesce cu totul
distingiunea; 3-o cele 300,000 francs., amin-
tite mai sus, sunt cu deosebire spe-
ranțe basate pe moștenirea unei rudenii,
ce e drept fără de copii, dér abia în
etate de 40 de ani și sănătos ca pătra.
În ce privește intervențiunea agentului, încă
este o înșelătoare odioasă.

D-l T. T. 333, în realitate Teodor
Tardivel, se ocupă cu mijlocirea căsă-

toriilor, nici mai mult nici mai puțin
decât D-na C. S. de discretă memoriă.

Dér acest agent a simțit, că unii
clienți au o ură grozavă și fugă câtă
pot de astfel de agenți ca densul.
Tot din această cauză există omen, cari
nici morți nu s'ar pune într'o trăsură
cu număr roșu și, pentru a satisface vani-
tății lor, își iau refugiul la alte mij-
loce foarte costisitoare, numai lumea se
nu vedă, că D. S. umblă într'o trăsură
cu număr roșu, lipsesce agenția!.. Tar-
divel n'are local de întrevedere și face
totul numai prin corespondință.

Intr'o dimineață de Augustu tatăl
R. disc către soția sa:

— Nevastă, am să îți resomez o e-
pistolă lungă, ce am primit acum dela
Tardivel. E tare îndemnatic omul
nostru! Etă cum stă lucrul: Peste 8
dile se încep manevrele și S.-O. a fost
designată să încurțeze o companie de
infanterie. Căpitanul Lecomte este co-
mandantul. Acest căpitan voesce să
se însore în provinciă. Veți așa dera
situațiunea?

— De sigur! Dér tu mi spuseși,
că acest oficer voesce să locuiască în
provinciă și noi voim să mărităm pe
Elena în Paris, ca să avem unde să
ne retragem și noi? Aci se nasce ore-
care greutate.

— Tu veți totdeauna greutăți. Mai
ântăi săi căsătorim. După aceea voi
face cu ajutorul deputatului nostru, ca
ginerile să fiă transferat la fortul
Vincennes. Noi ne vom muta aproape
de Bastille și totul va merge bine. De-
astădată grija dintăi săi fiă ca să dai
casei o altă și mai frumoasă înfățișare.
Măne va trebui să mergi cu Elena la
Châteaudun săi comanți o roche nouă.
Totdeodată voi îngriji să vină să acor-
deze pianul. Va trebui să tocmești și
o a doua servitoare, ca bucatăreasă, să
fiă silită a aduce înșăși bucatele pe mesă.

— Pentru Dumnezeu! oftă D-na R.,
ce de cheltuieli!

— Eu încă dic tot așa ceva. Dér
vorba este, voiesc să nu voiesc să
mărit pe Elena? Ca măne e de 27 de
ani. De opt ani tot imbiăm cu ea
pe toți flăcăii tineri și mai coști de prin-
prejur, fără să mai spun de volodvi.
Acum ni-se dă ocaziune, să ne folosim
de ea. Iute, draga mea, mișcă-te. Eu
mă duc să mă înțeleg cu primarul
ca să ne aducă în cvartir pe căpitanul.

În prima Septembrie des de dimi-
neță până la prânz tunurile și puscile
bubuiră împrejurul S.-O-ei prin vâile
cele întinse. Cătră patru ore p. m. apro-
pierea companiei comandate în S.-O. se
signala prin tobe și trâmbițe. Casa lui

R. din pod până în pivniță era sub
arme. Odaia căpitanului era împodobită,
îngrijită, confortabilă, ca la un episcop
când face o călătorie pentru confirma-
țiune. În grajd era pentru cai un cul-
cuș de paie de un metru. Și fereștrua
de sirmă, care era la bucatăria, nu im-
pedeca, ca mirosurile pline de promi-
siuni să nu le facă poftă de mâncare la
toți trecătorii. Indată căpitanul apăr
la grilajul de scânduri, care încunja
acest paradis pământesc în miniatură.
Punerea în scenă fusese regulată mai
dinainte. R. sub aciași tăși în corună
cetia „Revue des Deux-Mondes.” Soția
sa, nu departe de el, culegea strugurii
dați în coști și după perdelele de mou-
sseline albe dela ferestra salonului Elena,
prevenită prin un signal statorit de
mai înainte, scotea cu energia desperării
această frasă.

Aș vrea aici ca să trăiesc!
Iubind, să mor, ori să trăiesc!

La sgomotul copitelor calului, R.
lăsă Revista die mână și nevastă-sa pă-
răsi strugurii.

Căpitanul era deja înaintea lor
cu mâna la chipiu:

— Domnă, încep el salutând,
permițemi să mă prezint eu însumi.
Numele meu....

— Oh! deja am norocirea a vă cu-

e atât de pacinică, încât puteai să vezi puneți pe lucru fără cea mai mică temă. N'a fostu totdeauna astfel și epoca nu e prea depărtată, când Englitera esita încă asupra cestiunii de a scoți, decât ea ar juca rolul unui taur furios și al unui bou gras în timpul digestiunii. Ați ea s'a hotărât și pot să vă garantez că sigură menținerea păcii".

Măsuri militare rusești.

Batalioanele rezervei Caucasului și drujinele (astfel se numesc batalioanele locale) vor fi transformate în două batalioane de fortăreață, în șase regimente de rezervă cu două batalioane, în patru batalioane de rezervă cu șase companii, în două batalioane de rezervă cu cinci companii și în șase batalioane de rezervă cu patru companii. Unu oficer superior de stat-major va fi atașat comandamentului celor cinci brigade de vânători.

Planurile principelui Bulgariei.

Din Sofia se scrie cătra „Pester Correspondenz“, că principele Ferdinand se pregătește pentru un pas decisiv. Călătoria ce a întreprins-o de curând, prin Bulgaria a avut ca scop un fel de plebiscit, a vrut el să se convingă personal și cât se poate nepreocupat despre aceea, decât ar afla pretutindenea în țară, la soldați și la populație, devotamentul gata de jertfă, când ar sosi ora celei mai grele încercări. Principele e deplin mulțumit cu rezultatele cercetărilor sale, și-a câștigat convingerea, că în ora decisivă întreaga Bulgaria va fi cu el, er Zankov cu ceilalți servitori ai Rusiei n'ar pute să dispună nici măcar de unu unic sat în contra principelui și pentru scopurile lor ascunse. Basat pe aceste observări personale, *principele va cere energic dela Părtă să'l recunoască ca principe al Bulgariei și guvernator al Rumeliei orientale*, dându'i a înțelege, că el n'ar pute să împedecă mai departe de poporul său d'a se scoate însuși din starea nesuferită de provisorat și d'a proclama țera *regată independentă*. Bulgaria își implinesce cinstită datorințele sale către suveran, în schimb să recunoască acesta cel puțin pe principele ei.

SCRIRILE PLEI.

Grupul Rothschild în Ungaria. Pentru a se pune bețe'n rôte plănutei întemeieri a unei noue bănci industriale în Pesta pentru promovarea industriei ungare, grupul Rothschild a decis, să înfin-

pe lângă despărțământul băncii ung. de credit, unu despărțământ deosebit industrial cu unu director industrial, pentru ca astfel să se asigure lui Rothschild și în această direcțiune monopolul banilor. În același timp banca ung. de credit ar intenționa să desfășure mai vii afaceri de cereale și spre acest scop să înființeze filiale în Berlin și în München. Rău i-a încheștat jidovii în ghiarele lor pe șovinisti.

Nevalabilitatea absolutoriilor. Până acum avu valoare egală absolutoriile dela școlile înalte tehnice cu diploma de inginer. Acum însă ministeriul ung. de interne s'a exprimat într'unu casu concret, că absolutoriul nu pôte fi primit ca o diplomă, și anulă alegerea unui inginer orășenesc, pentru că respectivul a prezentat numai absolutoriu, care arăta că a absolvat studiile la Politehnicul din Viena.

Teatru german în Ungaria. În Tata a zidită contele Nicolau Eszterhazy unu teatru, care costă 100.000 fl. și în care acum reprezentațiune o societate de actori germani. Din cauza acesta mare larmă și „patriotică“ consternațiune în foile maghiare. Voru rămără însă cu consternarea.

Grindină. În 3 Octomvre o ploă violentă cu grindină a stricată vr'o 10—15 jugere vie din prejurul comunei Amnașu. În aceeași zi s'a descărcat o furtună cu grindină și asupra comunei Basna, nimicind o parte însemnată de vii. Bieții țărani și-au perdat ori-ce speranță, după ce secerișul câmpului a fost foarte slab, de a și pute ușura nevoile.

Paguba pricinuită de focul din Avrigu se socotesce la 15.157 fl.

Furtu. Servitorului orașului Thoma Hubbes, care locuesce în Brașovul vechiu la No. 164, îi fură alaltaer dimineața servitorea sa Iózsa Rebi din Almașul Homorodului suma de 300 fl. Servitorea, care după săvârșirea furtului a fugit, este urmărită.

Curcubeu pe lună. Unu fenomen natural din cele mai caracteristice s'a întâmplat în 2 Octomvre n. s'era la 7 1/2 ore în regiunea nordestică a comunei Amnașu. Pe când apăr în sud luna pe cerul în parte înorat și peste comună ploua încetșorț, în regiunea nordestică

cam în intervalu de 5 minute, câtu timpu lumină luna, se vedu unu curcubeu în color mai slăbuțe.

Germanii Boemiei.

Continuarea abstenenței! Acesta este hotărârea ce au luat noui aleșii reprezentanți ai poporului german din Boemia în adunarea lor din 6 Octomvre. „Germanii Boemiei — scrie „N. fr. Presse“ — n'au fost dispuși, de a juca rolul Rutenilor în dieta galițiană, și de aceea au întors spatele dietei boeme, cu declararea categorică, că numai atunci voru intra erăși în această dietă, decât li-se voru da garanții, că le voru lua în considerare gravaminele și li se voru implini postulatele lor. Garanțiile nu li s'au dat, acțiunea de împăcare a rămas fără rezultat și de aceea deputaților germani nu le-a rămas alta, decât a continua abstenența cu pericolul chiar ca mandatele lor să fi anulate“.

În ce privește acțiunea de împăcare, până acum s'a dîșu, că ea este treba celor două naționalități și că guvernul nu se va amesteca până ce nu va fi încheiată împăcarea. Acum pentru prima oră s'a vorbit de-o conferință conchemată de guvern și cu intervențiunea ministrului-președinte. Situațiunea însă s'a schimbat prin numirea guvernatorului Thun și prin aceea, că s'a pus la ordinea zilei discușiunea asupra cestiunei dreptului public boem și a încoronării boeme. Germanii susțin acum, că guvernul printr'asta a paralisat însuși acțiunea de împăcare, și că prin numirea contelui Thun a dovedit, că nu voiesc împăcarea.

Cu toate acestea, dice „N. fr. Presse.“ Germanii Boemiei n'au refusat propunerea de împăcare, ei au cerut însă ca să se clasifice situația și ca să fi liniștiți Germanii, că nu se vor face experimente de drept public. Decă unu deputat cehu a dîșu, că încoronarea nu este decât unu simplu act bisericesc, a răspuns deputatul german Plener, că „o încoronare nu este o procesiune de Joia verde“. Incoronarea nu se pôte cugeta fără diplomă inaugurală și fără jurământ de încoronare, care în sine, fără considerația la caprinsul său, este eschis prin constituția, care nu cunosec de câtu votul pe constituția.

Contele Taaffe însă n'a dat Germanilor deslușirea dorită. D-lu de Plener dîșe, că guvernele lui Potocki și Hohenzwart au procedat altfel, când s'au ni-

sătu a împăca pe Cehi. Ei au tractat personă cu ei.

Asupl s'a terminat și ultima episodă de împăcare și în anulul alu II-lea, de când s'a proclamat politica de împăcare întrebarea dice, „N. fr. Pr. este: Cine va împăca pe Germani?“

Concertul Irena de Vladaia.

Ați suntem în pozițiune de a publica, precum am promis, interesanta programă a concertului, ce-lu va da distinsa cântăreță, d-na Irena de Vladaia, Lunea viitoare în 2 (14) Octomvre a. c. în sala hotelului Nr. 1. cu concursul d-lor Max Krause, Franz Kling, Albert Bergelt și Leopold Frank. Ea este de următorul cuprins:

1. *Verdi*: Cavatina din Traviata. D-na Irena de Vladaia.
2. *Swendsen J.*: Romanță pentru violină. D-lu Max Krause.
3. *Rubinstein A.*: „Le rêve du Prisonnier. (Visul prizonierului). D-na Irena de Vladaia.
4. *Popper D.*: a) Arlequin, b) Gavotte, pentru Violoncello. D-lu Albert Bergelt.
5. *Thomas A.*: Polonesă din „Mignon“. D-na Irena de Vladaia.
6. *Denza*: „Si tu m'aimais“, romanță. D-na Irena de Vladaia.
7. *Kiel Fried.*: Adagio și Scherzo din primul Quartett pentru piano, violină, violă și violoncello. Domni Frank, Krause, Kling și Bergelt.
8. *Gounod*: Valsu din „Romeo și Julietta“, D-na Irena de Vladaia.

Precum se pôte vedé din programa de mai sus piesele sunt foarte bine alese de d-na de Vladaia și sunt cunoscute ca foarte dificile de executat. D-sa oferă publicului iubitor de musică alu orașului nostru o adevărată sărbătoare musicală.

Inceputul precisu la 8 ore s'era. Bilete se vëndu în librăria d-lui H. Zeidner și s'era la cassă. Prețul locurilor: Cercle 1 fl. 50 cr. Stal 1 fl. Intrare parterre 50. Stal-Galeria 70 cr. Intrarea în galeria 40 cr.

Mulțămită publică.

În 29 Septemvre st. n. a. c. s'a sfințit biserica greco-catolică din Bogaciu de către comisarii Ilustrității Sale d-lui Episcopu, adevă de către Magnificul Domn Demetriu Coroian și Clarisimul Domn Dr. Ioan Popu profes-

nosce după nume, D-le Lecomte. Noi tocmai vă așteptam.

Oficerul se inclină cu unu suris și strînse mâna D-nei R. După acesta ea îl conduse în salon spre marea confusiune a Elenei, care își intreruse brusc cântarea, înroșindu-se cu totul, ca și cum ar fi fost de o sută de milur departe de gândul, că unu căpitan va intra ați în cătunul lor.

Oficerul, ca om discretu, voi să mănânce la hotel; d'ér îi deteră să înțelegă, că acesta ar fi o injuriă, care nu s'ar pute erta niciodată.

— Veți fi oșpele nostru la masa noastră modestă, îi dîșe D-na R. Pentru D-vostră d'ora nu vom pune la foc unu bou mai mult!

Inzadar v'ășu mai spune, că prândul a fost unu banchet. La dessert aceste patru persoane părea că se cunoseau de de ce ani, și căpitanul triumfa pe totă linia. În fapt rar ai fi putut întelni unu om mai plăcut.

Avea totu ce-i trebuie. Bărbat forte frumos, bine cultivat, instruit, inteligent; unu martor desinteresat i-ar fi putut imputa unu singur lucru: că adevă era mai ridicat decât mediul în care se afla. D'ér „mediul“ nu judeca nicidcum astfel, ceea ce el lesne de înțeleșu.

La de ce ore își ceru permisiunea să se depărteze.

— Oh, mă rog, D-le Lecomte, dîșe D-na R., după o di atât de obositor! Speru, că veți dormi bine sub modestul nostru coperiș.

Când părinții se află numai singuri în odaia de dormit, începur ași espune impresiunile lor.

— Ar fi ca unu vis! declară D'orna. Are o înfățișare atât de blândă și maniere atât de fine! N'ai crede cât e lumea, că p'ortă sabiă. Și sunt sigură, că posede și ceva avere. A dat doi franci păditorului, care i-a arătat drumul la noi.

— Ei, draga mea, nici nu e lucru de mirare. Se pôte cunoșce dintr'o sută unu oficeru eșit din școlă Polytechnică. Ei sunt serioși, așezați, liniștiți. Ai observat, că a avut tactul, de a nu face nici cea mai mică alusiune la proiectele sale de căsătorie?

D-lui R. i-s'ar fi putut răspunde, că acesta și avea cauza sa binecuvântată, mesenii vorbiseră fără încetare.

Dimineața la 4 ore, când oficerul eși din odaia ca să plece la manevră, d-lu R. îl aștepta să-l invite la dejun.

— S'era fu o nouă edițiune a nebunilor lui Balthazar. Lecomte rugă cu politeță pe Elena cea frumoasă să cânte ceva la pian. Ea cântă:

Sb'ora acum ghemu de lană...

La rândul său tinerul fu invitat să cânte ceva. El ascultă fără să-i dică

de două ori. Avea o voce superbă. După aceea cântă la pianu cu unu adevărat talentu o romanță fără cuvinte de Mendelssohn. Tatăl și mama Elenei rămaseră încantați. Elena părea că simte că-i cresc aripile, atât era de fericită. După două zile, R. aduse pe tapet cu o dibăciă rară cestiunea căsătoriei oficerilor și se făcu că o combate. Lecomte avu unu suris semnificativ și se cam indignă puținel de teoriile stăpânului casei. Elu adause, că în timpul resbelului oficerii însurați și-au făcut mai bine datoria decât ceilalți, după cum se spune.

În noptea următoare nici unu din familie nu putu închide ochii. Elena mai puțin decât ceilalți, ceea ce se pôte și închipui.

— Cu atât mai bine, decât „se va face odată“, dîșe d-na R. către bărbatul său, deorece după socotela mea, aceste opt zile ne vor costa cel puțin 400 franci.

Bărbatu-său îi răspunde sentențios: „Pancovulă nu se face fără să spargi oue“.

Elu scrisese lui Tardivel în secretu, dicându-i: „D-lu Lecomte este forte plăcut. E tocmai omul, care ne trebuie nouă. Nu cumva trebuie să punem lucrul la cale deadreptul?“

Tardivel răspunde: „Faceți-vă că nu știți nimic. Când se va întorce, mă voi duce la el. Iau eu totul asupra mea“.

Intr'aceea sosise ultima di de manevră.

În s'era aceea bucătăreșă lui R. își dase o silință forte mare, care după totă aparență avea să fi încoronată de succes. D'ér, vai! la ora ordinară calul căpitanului fu adus de frâu la grajd de către ordonanț. Elena, care pândia după perdele reînțocirea fidanțatului său (așa îl numiau în casă), alergă în grădină ca o desperată scotîndu unu țipet de înflorare.

— Dumneșule! D'ora va fi rănită?

— Nu, domnișoră, răspunde ordonanțul suridîndu cu o față curiosă. Sănătatea d-lui căpitan este în status quo. Numai trebuie să spunu tatălui d-tale să nu-l aștepte la prând.

— Nu vine ați să mănânce la noi?

— Nu, domnișoră, va prândi la „Calul alb“ și mi-se pare că acolo va și dormi. Mi-a poruncit să-i duc acolo rufele îndată ce-i voi fi așezat și desșeuat pe Cocotte.

Elena, palidă ca m'orta, merse să spună mamei sale.

— Ceriule! strigă acesta. Ce nenorocire! Unu homard*) cu opt franci, doi curcani cu 25 franci! D'ér ce, s'a întâmplat? S'ă întrebăm pe ordonanțul.

— Ba să ne vedem de trebă, răspunde d-lu R. Mulțămită obiceiului disciplinei și școlii de poliția, acestu servi-

*) Unu soi mare de raci de mare.

soră de teologie, cu asistența a 2 proto-
popi și a mai multor preoți, cu o so-
lemnită mare, cu care ocaziune M. on.
D-n. Georgiu Popa, profesor emerit
de teologie, a binevoit a dăruia pe sâmbă
bisericeii ună rând de vestimente biseri-
cesci frumoși.

De aceea poporul greco-catolic
din Bogaciu își ține de plăcută datorința
a-și exprima pe calea publicității since-
rile sale mulțamite atât mărinimosului
donator, care și cu această ocaziune și-a
scutit dovedi devotamentul său față de
biserica, cât și Magnificului domn
canonic, care cu toate că era un drum
din cele mai rele din cauza multor
ploi — și că numără la 75 ani — totuși nu
a cruțat ostenelă și nu a întreprins ni-
mic, ce nu era a putut contribui la
reușita solemnității, așa încât poporul
adunat și din satele vecine încă mult
timp îl vor ține în aducere și Clari-
simului Domn Dr. Ioan Popu, care
deplin versat fiind în ceremoniile
bisericeii, a sciut să conducă totuși
sfințirii, cu o așa exactitate, încât
toți au fost încântați și pre deplin
satisfăcuți. Nu puțin a contribuit
pentru reușirea cât mai splendidă a
actului sfințirii M. on. D-n. Ioan
Farcașu protopop și fiica D-sale,
asemenea și Sp. d-n. Ioan Godolan
notar cercual, cărora pentru serviciile
prestată cu cea mai bună și cea
mai frumoasă seamănă de esprima
sincerile noastre mulțamite.

In numele poporului greco-catolic
din Bogaciu:

Axentiu Mureșianu,
preot.

Mulțamită publică,

mărinimosilor contribuitori pentru edificarea
bisericii române din Deșiu.

Prea On. D. Nic. F. Negruțiu, pro-
prietar și redactor în Gherla 100 fl;
Dr. Emilian F. Negruțiu, medic în
Gherla 10 fl; d. Dr. Teodor Mihali,
advocat în Deșiu 35 fl; Ioan Sichi-
șianu, zidar 10 fl; Simion Cămpănu,
sculptor 3 fl; Vasiliu Sesarmonu,
sculptor 5 fl; Alexandru Tohati,
cancelist 2 fl; Gabriel Cupșa,
protocolist 5 fl; toți din Deșiu.

Gavrilă Ciobotaru, preot gr. cat.
ne-a trimis următoarea colectă:
dela D-sa 1 fl; Casa bisericească din
Csik-Gyimes 50 cr; Gr. D. Gheorghiu
și Ecaterina, funcionari la gara
Galați (România) 1 fl; Andrei
Rusu 20 cr; George Suciu,
gendarm 50 cr; Moisa Olariu,
gendarm 50 cr; Iosif Bederu,
sergent 20 cr; Daniel Szep,
gendarm 10 cr; Nagy Tomas,
gendarm 10 cr; Ioan Marcu,
docente 50 cr; Georgiu Sianta
10 cr; toți din Csik-Gyimes. Suma
4.70. Suma totală intrată 178.70.

Colecta ultimă a fost însoțită de
următoarea scrisoare, adresată d-lui
Dr. Teodor Mihali, președintele
comitetului de încasare: „*Domnule
advocat!* primită lista de a colecta
oferte recerute la edificarea
bisericeii române din orașul

Deșiu, de una dată cu mica sumă de
4 fl. 70 c. v. a. ce s'au putut
coaduna în această parohia
miseră de lângă granița
României din Sécime, reîn-
apoiindu-vă, rog, la totputernicul
Dumnezeu de a vă ajuta la
realizarea mărețului scop,
spre mărirea lui. Cu cuvenita
stimă rămân: Cic-ghimesiu 18
Septembrie 1880 Gavrilă
Ciobotaru, m. pr. paroh gr. cat.
local.” In momentele ultime
a mai sosit sub adresa d-lui
protopop dela Rev. D. Alexiu
Barindea, protop. in Seini 10 fl.

Primăscă der toți suprascrierii
Pr. d. d. din partea subri-
prezentei bisericeii mulțamite
cuvincioasă pentru mărinimosele
oferte, și de Dumnezeu, ca de
unde au deșertat să li se
suplinească îndecit.

Er acei Onor. Domni, cărora li-s'au
trimis liste de subscriere sunt
incă rugați a ni-le retrimite
cu ofertele colectate cât
de curând.

Din concrederea reprezentanței
bisericeii gr. cat. rom.

Deșiu, in 8 Oct. 1889.

Petru Mureșianu Sireganu,
cassaru.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS.”
(Serviciul biurolui de coresp. din Pesta.)

Essek, 10 Octomvre. Administra-
ția pădurilor domeniului epis-
copescu de Djakovara a fost pusă
sub sevestru de comitetul ad-
ministrativ al comitatului Ve-
röcze în urma devastațiilor
pădurilor de către Episcopul
Strossmayer.

Berlin, 10 Octomvre. Cance-
larul imperiului a sosit aci.
Țarul sosese Vineri înainte de
amezi. Diarele sunt cu prevedere
în judecarea însemnătății
politice a întrecerii. Marele
principe Vladimir nu vine.
— Invoiala între Rusia și
între Vatican s'a subscriș și
probabil că se vor numi
cinci episcopi de către Pro-
pagandă.

Sofia, 10 Octomvre. Prințul
Ferdinand a plecat la Ebenthal.
Cu conducerea țării a însărcinat
într-o proclamație pe Stambulov.

București, 10 Octomvre. La
legerile comunale și județene
a învins opozițiunea în Călărași
și Buzău, er partida guvernului
în Ploesci!

DIVERSE.

**Ordinea taxelor pentru esecutare
în evul mediu.** O privire în
grozavele proceduri ale
tribunalului din evul mediu
ne arată următoarea consignație
despre taxele, cari le avu
călăii din Darmstadt-

Bessingen pentru diferitele
esecutări: A turna ulei
ferbinte asupra unui făc-
tor de rele, taxa de 24 fl. A
imbucătați în patru pe un
om viu, 15 fl. și 30 cr. A
punere tăierea pe cap cu
sabia, 10 fl. A pune trupul
pe rota 5 fl. Totuși ase-
menea a-lu pune dela cap
în țepă 5 fl. Pentru spân-
durarea unui om s'au a
unui delincent 10 fl. A
îngropa corpul 1 fl. A
trage în țepă pe un om
de viu 12 fl. A arde o
vrăjitoare de via 14 fl.
A servi la o tortură 2 fl.
30. A trage pe un deli-
cent la tortură 5 fl. A
trage pe un deli-cent spaniole
2 fl. 30 cr. A pune o
persone cineva la gât 1
fl. 30 cr. A bate pe
cineva cu vâg 3 fl. 30
cr. A imprima cu ferul
arsu semnul furcilor pe
spinarea, pe fruntea
ori pe obrazul deli-
centilor 5 fl. A tăia
nasul și urechile unei
persone 5 fl. A esila
pe cineva 1 fl. 30 cr.
Pe lângă acestea călăii
avea toată întreținerea
gratuită.

Prevedător. Noul primar
al unui oraș hotărăse în
una din primele zile ale
funcțiunei sale, să facă
o paradă cu pompierii
voluntari de acolo. Pentru
ca petrecerea să decurgă
în ordine și necontur-
bată, publică el următorul
anunț: Dacă s'ar întâmpla
să plouă Marți înainte
de prându, parada se va
face după prându. Dacă
va ploua după prându,
se va ține înainte de
prându.

Un mire confus. Se anunță
din Beuthen, în Silesia
superiără: Montanistul
de acolo Völkel se sătură
de viața de holteiu și se
hotără așaderă să ducă
la altar pe fata aceea,
pe care și-o alesese deja
de multă inima sa. In
dina următoare gătită
serbătorește așteptându-
i inima pe viitorul ei
soț, oșpeții se adunară,
însă mirele nu mai
sosia. Ore ce putea fi
causa la aceasta? Montanistul
Völkel se adăncise în
„gândurile“ lucrărilor
sale de tôte zile și se
coborise în mina de
cărbuni. Căpiva oșpeți
de nuntă cautară pe
sub pământ pe uitucul
mire, îi aduseră aminte
de mirsă, îl duseră
deșupra în lume, și după
ce s'a gătit de cununie,
se încep în fine ceroni-
a.

Doi tovarăși. Din Paris se
anunță: Acum câteva
săptămâni vândură
părechea Vetilart pe
fiica lor de șese ani
unei bande de baletisti,
cu prețul de 100 franci.
Un cățeluș urit, care
fusese în casă soț
al copilei, se duse
după copilă. Trupa,
în călătoria sa încocoș
și incolo, ajunse până
la Strassburg. Atunci
fi sosii Vetilart o
dăpuse, că fiica sa a
dispărut și că chiar
cățelușul nu este
nicăiera. In 28 Septem-
vre

sosiră ambii într-o stare
demnă de compătimit
în casa lui Vetilart,
copilul așa de slab și
prăpădit, că cădă jos
de oboselă, er cănele
numai cu oșele și pielea
pe el. Vecinii denun-
țară acest tribunalului,
și părechea Vetilart
fă îndată arestată.
Fără îndoială cănele
i-a servit fetei de
călăuză. Medicii au
speranță, că pe lângă
o îngrijire cum se
cuvine fata va fi
mântuită.

Orcanu. In 6 Octomvre
întrăga provincia
Cagliari fu bătută de
un orcan puternic,
care făcă mari pagube;
în orașul Cagliari au
fost dărimate peste
200 de case, și s'au
deceș cadavre acum
de sub dărămări
deceș cadavre; există
temerea, că s'ar afla
mai multe victime.
In Quartocio s'au
dărimate trei-deceș
de case și s'au găsit
cinci cadavre. Au-
toritățile au luat
măsurile de mântuire.

Cursul pieței Brașov

din 10 Octomvre st. n. 1889.

Bancnote românești	Cump.	9.42	Vând.	9.47
Argint românesc	-	9.37	-	9.49
Napoleon-d'or	-	9.45	-	9.47
Lire turcesc	-	10.72	-	10.75
Imperial	-	9.72	-	9.75
Galbin	-	5.51	-	5.60
Scris. fonc. „Albina“ 6%	-	101.—	-	102.—
„ „ „ 5%	-	98.50	-	99.—
Ruble rusești	-	1.22	-	1.23
Mărci germane	-	53.20	-	53.50
Discountul 10—12%	-	-	-	pe anu.

Cursul la bursa de Viena

din 9 Octomvre st. n. 1889.

Renta de aur 4%	-	-	-	109.40
Renta de hârtă 5%	-	-	-	95.75
Imprumutul căilor ferate ungar	-	-	-	114.70
Amortisarea căilor ferate de ostu ungar (1-ma emisiune)	-	-	-	99.90
Amortisarea datoriilor căilor ferate de ostu ungar (2-ia emisiune)	-	-	-	-
Amortisarea datoriilor căilor ferate de ostu ungar (3-a emisiune)	-	-	-	113.—
Bonuri rurale ungar	-	-	-	87.—90
Bonuri croato-slavone	-	-	-	105.—
Despăgubirea pentru dijna de vin ungar	-	-	-	99.50
Imprumutul cu premiul ungar	-	-	-	138.—
Losurile pentru regularea Tisei și Sighedinului	-	-	-	127.50
Renta de hârtă austriacă	-	-	-	83.95
Renta de argint austriacă	-	-	-	84.90
Renta de aur austriacă	-	-	-	110.70
Losuri din 1860	-	-	-	138.—
Acțiunile băncii austro-ungar	-	-	-	922.—
Acțiunile băncii de credit ungar	-	-	-	316.50
Acțiunile băncii de credit austr.	-	-	-	505.70
Galbeni împărătesc	-	-	-	5.66
Napoleon-d'or	-	-	-	9.47
Mărci 100 livr. germane	-	-	-	58.32 1/2
Londra 10 Impres sterlinge	-	-	-	119.40

Editor și Redactor responsabil:
Dr. Aurel Mureșianu.

tori militari sunt suflutele afurite ale
stăpânilor lor. Dela elu nu vei
pute afla nimic, ci din contră
pote vei strica mai mult. Măne
me voi informa eu însumi.

Prândul celcră trei fu lugubru.

In dina următoare desu de
diminătă, R. întrebă pe
hotelierul dela „Calul alb“,
care nu mai scia unde-i stă
capul, având la elu ca oșpeți
vr'o 12 oficeri de tôte gradele:

— Nu mi-ați pute spune,
dăcă căpitanul de infanteria,
care locuia la mine....

— Pofțiți la Nr. 8, d-le R.,
căpitanul e încă în odaia sa,
deorece manevrele s'au
terminat de er. Scusați-mă,
că nu vă pot conduce însumi.
Mă grăbesc, nu sciu unde-mi
stă capul.

R. urcă scările de lemn, în-
tră în coridor, în care se
deșchideau uși albe, una
ca alta, cu cifre mari de
colore negră. Trebuia să
bată la Nr. 8, d'ér deo-
dată sări înapoi ca și cum
ar fi zărit un tigr în
culcuș. Și cu tôte acestea
nu era tigrul cea ce văduse
el. Lângă o păreche de
cime înacă pe lîngă la ele,
erau aședate o păreche
de ghetecăptușite cu
mătase rosa, mică ca o
găoce de nucă, lustruite,
elegante și „impertinente“,
ghete cari te facă să
dici fără ca să te înșel:
„In curând vor în-
tra în piciorușele unei
frumose“.

Da, d'ér de astădată
femea cea frumôsă era...
aievea. Nenorocită Elenă!
Sirmana D-na R.! Canalia
de Tardivel! Monstru
nerușinat de Lecomte!
Ah! da! să mai dici ceva,
eștia sunt oficeri eșii
din școla politehnică!

In acelaș moment cheia
se învêrti pe dinăuntru
în ușa Nr. 8. Ușa se
crepă încetșor, mai
ântăiu o mână apără,
fôrte albă, mititică,
mâna stăpânei acelor
ghete. Apără apoi
brațul cel rotund și
finu cu o brățară
frumôsă. După acea
tôtă mâna rosă eși,
eși mereu afară.... Nu,
R. nu mai văduse
nică odată un braț
ca acesta. După
tôtă aparința, acest
miserabil Lecomte
era un miserabil
fôrte fericit.

D'ér brațul, mâna
și ghetele se umplură
în bună-regulă, ușa
se închise și R. rămase
înțepenit în locu,
găsindu-se pe sine
destul de hăbăuc, d'ér
cu o necesitate mare
de a lua un proces
verbal în contra
cuiva, că i-a furat
ginerile.

Deorece însu casul
acesta nu e prevădută
nici un articol din
lege, elu trebu să
plece spre casă.

— Ei bine, ce noutate?
strigară deodată
ambele femei,
eșindu'i înainte până
în uliță.

— Acest Lecomte
este un ștregaru,
dise elu între
dinti. Mergi în
odaia ta, Eleno.
Trebuie să vorbești
cu mamă-tă.

Atunci R. cu ochii
încă scinteind —
de mânia, fără
îndoială — istorisi
credincioșii sale
soții ceea ce
văduse.

— Oh! făcă
buna scandală? Frumosu
exemplu pentru
S-O! Ce vom
spune Elenei?
Biata fată! Acest
monstru îi plăcea
ei! Ah! Pofți
s'î mulțameșii
lui Tardivel! D'ér
toemai imi vine
în gându, a venit
epistolă dela elu.

Și într'adeveru pe
masă găsi o
epistolă. In ea
era scris: „Eu
nu înțeleg de
locu lucrul
acesta. D-vostre
dicit, că aveți
pe Lecomte la
D-vostre. Elu
imi scrie, că
și-a rupt
piciorul și că
la manevre
l'a înlocuit
un camarad
al s'eu. Vă
rogă esplicați-
mi, cum stă
lucrul“.

— Curiosu lucru!
strigă mama
Elenei. Eu i-am
dîș în
continuu „d-le
Lecomte“ și
el n'a reclamat.
In loculu
d-tale, bărbate,
eu aș scrie
la ministrul
de răsboiu.

— Așa ceva
pretinde
multă
reflecșiune,
dise R. E un
lucru fôrte
gravu a aduce
pe un oficer
înaintea
consiliului
de răsboiu
pentru o
estravanță
tinerescă. De
altcum cred
că nu va
pleca, fără
s'î ia
rămasu
bun dela noi,
și atunci
vom vedé.

Intr'adeveru
după prându
falsul Lecomte
bătă la
stobor. D'ér,
o! culmea
impertinentei!
Elu ducea
la brațu

pe o damă
elegantă din
clasa de susu,
pe dama cu
ghetele, fără
îndoială.

— Iustino!
strigă D-na R.
Nu deșchide!
Spune
acestoru
persone,
printre
stobor, că
nu e
nimeni
acasă.

Intorcându-se
apoi
cătră
bărbatu-
s'eu, dise:

— Nu'ți
vine să
turbezi
de
indignațiune?
Pofți
sta
aci
liniștitu
în
fața
acestei
insulte?
Eu,
D-le
R.,
dăcă
așu
fi
bărbatu,
nu
s'ar
trece
astfelu
lucrul!

— D'ér,
draga
mea,
eu
sunt
oficiant
bătrân,
sunt
de
67
de
ani
și
mănuarea
armelor
nu
mie-e
cunoscută.

In
acelaș
moment
Iustina
întră,
aducându-
o
cartă
de
viză
cu
nume:
Le
Comte
de
Prebois,
căpitan
de
infanteria.
Pe
dosulu
ei
era
scris
cu
creionul:
„Regrete
mele
și
mii
de
scuse,
că
er
în
v'om
pute
ține
societate.
D-na
de
Prebois
m'a
surprins
cu
sosierea
și
n'a
voit
s'î
fi
indiscretă,
mări-
ndu
deranjarea,
ce
Vă
causa
deja
prezența
mea.
Ea
ar
fi
avutu
cea
mai
mare
plăcere
s'î
facă
cunoștința
cu
damele.
Cele
mai
sincere
mulțamite
pentru
escelenta
D-vostre
ospitalitate“.

D-na R. ceti și
reciti
carta,
și
apoi
dise
cu
un
aer
descurajat:

— Acum
înțeleg
pentru
ce
acestu
militaru
nu
se
mira
de
locu,
când
fi
diceam:
Domnule
Lecomte.
Biata
Elena
noastră
n'a
avutu
nicădată
noroc!

A. V.

PUBLICAȚIUNE.

Pentru statorirea definitivă a listei viriliștilor pentru reprezentanța orașului Brașov...

Cei interesați se avisază despre acesta. Brașov, în 9 Octomvrie 1889.

Iuonū Lengeru,

președintele comisiunii pentru scrierea viriliștilor din orașul Brașov.

Numere singurate din „Gazeta Transilvaniei” à 5 cr. se pot cumpăra în tutungeria I. Gross...

AVISU.

De la 1 Octomvrie st. în cancelaria avocatului IOSIFU PUȘCARIU se află în PIAȚA No. 90, ETAGIULU I.

„ALBINA“

Institutul de credit și de economii FILIALA BRAȘOVU primește în comisiune efectuarea de plăți și încasări...

Cumpără, vinde și amanează monete, efecte și cupone, da însași seu îngrijește cecuri, asigurate etc. și se recomandă în deosebi pentru esecutarea în comisiune a ori-cărei transacțiuni de bancă în România.

Informațiuni mai de aproape se pot lua zilnic în biroul institutului, piața No. 90, dela 8—2 ore d. a.

Avisu d-loru abonati!

Rugam pe d-nii abonati ca la renoirea prenumeratiunii se binevoiasca a scrie pe cuponul mandatului postal...

Domnii, ce se aboneaza din nou, se binevoiasca a scrie adresa lamuritu si se arate si posta ultima.

Totodata facem cunoscuti tuturor D-loru abonati, ca mai avem din anii trecuti numeri pentru complectarea colectiunilor „Gazetei“...

Administraț. „Gaz. Trans.“

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabilu din 1 Octomvrie 1889.

Table with multiple columns showing train routes and fares between cities like Budapest, Brașov, Sibiu, and others. Includes sub-sections for various lines and directions.

Notă: Numerii încadrați cu linii grose însemnează orele de noapte.